

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

بیانیه اجلاس آستانه برای مراقبت‌های اولیه سلامت

ASTANA, KAZAKHSTAN
25-26 OCTOBER 2018

GLOBAL
CONFERENCE
**ON PRIMARY
HEALTH CARE**

کنفرانس جهانی مراقبت‌های اولیه سلامت

از آلماتا به سمت پوشش همگانی سلامت و اهداف توسعه پایدار

آستانه، قزاقستان، ۲۵ و ۲۶ اکتبر ۲۰۱۸ میلادی

با حضور رؤسا، وزرا و نمایندگان ایالت‌ها و دولت‌ها^۱ در “کنفرانس جهانی مراقبت‌های اولیه سلامت: از آلماتا به سمت پوشش همگانی سلامت و اهداف توسعه پایدار” که در مورخه ۲۵ و ۲۶ اکتبر ۲۰۱۸ میلادی در آستانه برگزار شد، مجدداً بر تعهدات بیان شده در اعلامیه‌ی ایده‌آل‌گرا و افق اندیش آلماتا سال ۱۹۷۸ میلادی و اهداف توسعه‌ی پایدار (۲۰۳۰ میلادی)، بر تحقق شعار سلامت برای همه تأکید شد، لذا بدین‌وسیله:

خواهان تحقق موارد زیر هستیم:

دولت‌ها و جوامع در سطح فردی و در سطح جمعیت، از طریق نظام‌های سلامت توانمند، سلامت مردم را اولویت‌بندی نموده، ارتقا دهند و محافظت کنند؛

مراقبت‌های اولیه‌ی سلامت و خدمات سلامت کیفیت بالا و ایمنی بالا داشته باشند و به‌شکل جامع و ادغام یافته ارائه شوند، در عین حال برای همگان در همه‌جا در دسترس بوده و مقرون به‌صرفه باشند و توسط متخصصین سلامت آموزش دیده، دارای مهارت، با انگیزه و متعهد و دلسوز ارائه شوند؛

محیط‌های پشتیبان و هدایت‌گر سلامت که در آن‌ها افراد و جوامع برای حفظ و ارتقای سلامت خود توانمند شده و مشارکت داده شوند؛

شرکا و ذینفعان در جهت تأمین حمایت مؤثر برای سیاست‌ها، برنامه‌ها و استراتژی‌های ملی سلامت همسو شوند.

۱. و همچنین نمایندگان سازمان‌های ادغام یافته‌ی اقتصادی منطقه‌ای.

۱

ما قویاً بر تعهد خودمان بر حق اساسی همه‌ی انسان‌ها برای برخورداری از بالاترین استانداردهای قابل دسترس سلامت بدون هیچ گونه تبعیض تأکید می‌کنیم. در چهلمین سالگرد اعلامیه آلماتا، ما بر تعهد خود بر همه ارزش‌ها و اصول آن، به ویژه عدالت و همبستگی، تأکید می‌کنیم و بر اهمیت سلامت برای صلح، امنیت و توسعه اجتماعی - اقتصادی و وابستگی متقابل آن‌ها تأکید می‌کنیم.

۲

ما معتقدیم که تقویت مراقبت‌های اولیه سلامت^۱، مؤثرترین، کارآمدترین و به‌صرفه‌ترین رویکرد برای بهبود بخشیدن به سلامت فیزیکی و روانی و همچنین سلامت اجتماعی مردم است و اینکه مراقبت‌های اولیه سلامت سنگبنای نظام سلامت پایدار برای پوشش همگانی سلامت^۲ و اهداف مرتبط با سلامت توسعه پایدار می‌باشد. ما از تشکیل جلسه در سطح عالی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۹ میلادی درباره‌ی پوشش همگانی سلامت، که اعلامیه به آن کمک می‌کند، استقبال می‌کنیم. ما هر یک مسیرهای خودمان را در راه رسیدن به دستیابی به پوشش همگانی سلامت دنبال می‌کنیم که همه‌ی مردم دسترسی عادلانه‌ای به مراقبت‌های سلامتی با کیفیت و مؤثر مورد نیازشان را داشته باشند؛ با تضمین این که استفاده از این خدمات منجر به دشواری اقتصادی برای آن‌ها نشود.

۳

ما تأکید می‌کنیم که علی‌رغم پیشرفت چشمگیر در طی چهل سال اخیر، مردم در همه‌ی نقاط جهان هنوز هم نیازهای سلامتی برآورده نشده دارند. حفظ سلامت به‌عنوان یک چالش برای بسیاری از افراد وجود دارد، خصوصاً افراد فقیر و در شرایط آسیب‌پذیر. ما باقی ماندن بی عدالتی در سلامت و پیامدهای سلامت را از نظر اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی غیر قابل قبول می‌دانیم.

ما همچنان به اعلام رشد بار بیماری‌های غیر واگیر می‌پردازیم که منجر به سلامت غیرمطلوب و مرگ‌های زود هنگام به‌خاطر مصرف تنباکو، استفاده‌ی مضرانه از نوشیدنی‌های الکلی، سبک زندگی و رفتارهای غیر سالم، فعالیت بدنی ناکافی و رژیم‌های غذایی نامناسب می‌شوند. اگر ما به سرعت اقدامی انجام ندهیم، شاهد مرگ‌های زود هنگام در نتیجه‌ی جنگ، خشونت، اپیدمی‌ها، بلایای طبیعی، تأثیراتی که تغییرات اقلیمی و وقایع شدید آب و هوایی و عوامل محیطی بر سلامتی می‌گذارد، خواهیم بود. ما نباید فرصت را از دست دهیم تا روند طغیان بیماری‌ها و تهدیدات سلامتی، مثل مقاومت آنتی بیوتیکی که در فراتر از مرزهای کشورهای در حال رشد است، خطرزا شود و ما ضرورت دارد این خطرات را کاهش دهیم.

خدمات ارتقادهنده، پیشگیری‌کننده، درمانی و توانبخشی و خدمات تسکینی باید برای همه‌ی افراد قابل دسترس باشند. باید میلیون‌ها نفر از افراد را از فقر، خصوصاً فقر مطلق، که ناشی از پرداخت‌های مستقیم از جیب برای سلامتی ایجاد می‌شوند، نجات دهیم. ما دیگر نه مجاز به دست کم گرفتن اهمیت حیاتی ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماری‌ها هستیم و نه قادر به تحمل مراقبت پراکنده، غیرایمن و بی کیفیت. ما باید به کمبود و توزیع نابرابر کارکنان سلامت توجه کنیم. ما باید برای افزایش هزینه‌های مراقبت‌های سلامتی و داروها و واکسن‌ها اقداماتی انجام دهیم. ما قادر به پرداخت هزینه‌هایی که برای مراقبت‌های سلامت به دلیل ناکارآمدی اتلاف می‌شوند، نیستیم.

1. Primary Health Care (PHC)
2. Universal Health Coverage (UHC)

ما تعهد می‌دهیم که:

۴

تصمیمات برجسته‌ی سیاسی برای سلامت را در همه بخش‌ها اتخاذ کنیم

ما بر نقش و مسئولیت اساسی دولت‌ها، در همه‌ی سطوح، در ارتقا و حفاظت از حق همه‌ی افراد برای بهره‌مندی از بالاترین سطح قابل دسترس سلامت تأکید می‌کنیم. ما اقدامات چند بخشی و پوشش همگانی سلامت را ارتقا خواهیم داد، ذینفعان مربوطه را درگیر می‌کنیم و گروه‌های محلی را توانمند می‌کنیم تا مراقبت‌های اولیه‌ی سلامت را تقویت کنیم. ما تعیین‌کننده‌های سلامتی اقتصادی، اجتماعی و محیطی را با هدف کاهش این عوامل خطر به‌وسیله‌ی جاری‌سازی یک رویکرد جریان قدرتمند سلامت در همه‌ی سیاست‌ها معرفی می‌کنیم. ما ذینفعان بیشتری را در دستیابی به سلامت برای همه درگیر خواهیم کرد، هیچ کس را جا نخواهیم گذاشت، در عین حال تضادهای منافع را اعلام و مدیریت می‌کنیم و شفافیت را ارتقا می‌دهیم و همچنین حاکمیت مشارکتی ایجاد می‌کنیم. ما تلاش خواهیم کرد تا از تضادهایی که نظام سلامت را تضعیف می‌کند و دستاوردهای سلامت را از بین می‌برد جلوگیری کنیم یا آن‌ها را به حداقل برسانیم. باید از روش‌های منسجم و جامع برای گسترش مراقبت‌های اولیه‌ی سلامت به‌عنوان رکنی برای پوشش همگانی سلامت در شرایط اضطراری استفاده کنیم و همچنین از مراقبت و ارائه‌ی خدمات ضروری سلامت به‌صورت مداوم و در کنار اصول انسانی اطمینان خاطر حاصل کنیم. ما به‌طور مناسبی منابع انسانی و دیگر منابع را به‌منظور تحکیم مراقبت‌های اولیه سلامت تهیه می‌کنیم و تخصیص می‌دهیم. ما رهبری‌ها و دولت‌هایی را که حمایت قدرتمندی را از مراقبت‌های اولیه می‌کنند، را تشویق خواهیم کرد.

۵

مراقبت اولیه‌ی سلامت پایدار ایجاد کنیم

مراقبت‌های اولیه سلامت بر اساس قوانین، چارچوب‌ها و اولویت‌های ملی اجرا خواهند شد. ما نظام‌های سلامت را به‌وسیله‌ی سرمایه‌گذاری در مراقبت‌های اولیه سلامت تقویت می‌کنیم. ما ظرفیت و زیرساخت‌های مراقبت‌های اولیه سلامت را ارتقا می‌دهیم _خدمات سلامتی در اولین مواجهه با مردم _ و عملکردهای ضروری سلامت عمومی را در اولویت قرار می‌دهیم. ما پیشگیری از بیماری‌ها و ارتقای سلامت را در اولویت قرار می‌دهیم و هدف داریم که نیازهای همه‌ی مردم در همه‌جا در تمام دوره‌ی زندگی‌شان را از طریق خدمات جامع پیشگیری کننده، ارتقادهنده، درمانی، و توان‌بخشی و مراقبت تسکین دهنده برطرف کنیم. مراقبت‌های اولیه‌ی سلامت طیف وسیعی از خدمات و مراقبت‌ها از جمله (ولی نه فقط این موارد) واکسیناسیون، غربالگری‌ها، پیشگیری، مدیریت و کنترل بیماری‌های واگیر و غیرواگیر؛ خدمات و مراقبت‌هایی که سلامت مادران، نوزادان، کودکان، نوجوانان، سلامت روان، و سلامت جنسی و باروری، را شامل می‌شوند. مراقبت‌های اولیه‌ی سلامت همچنین باید در دسترس، عادلانه، ایمن، با کیفیت بالا، جامع، به‌صرفه، قابل قبول، دارای پذیرش عمومی، موجود و قابل پرداخت باشند و باید به‌طور مستمر و ادغام یافته باشند که مردم_محور بوده و حساس به جنسیت (مناسب هردو جنس) باشند. ما می‌کوشیم تا از چندپارگی جلوگیری کنیم و از نظام ارجاع بین سطح ابتدایی و دیگر سطوح مراقبت‌ها اطمینان حاصل کنیم. ما از مراقبت‌های اولیه سلامت پایدار که باعث انعطاف نظام سلامت در رابطه با پیشگیری، تشخیص و پاسخگویی به بیماری‌های عفونی و طغیان‌ها می‌شود بهره‌مند می‌شویم.

۲. در کل، نمایندگان ایالات متحده آمریکا مایلند به هدف ۸,۲۵ برنامه اقدام گزارش کنفرانس بین‌المللی جمعیت و توسعه توجه کنند، که اظهار می‌دارد: «به هیچ وجه نباید سقط جنین به‌عنوان یک روش تنظیم خانواده ارتقاء یابد».

موفقیت‌های مراقبت‌های اولیه سلامت نشأت گرفته شده است از:

دانش و ظرفیت‌سازی. ما می‌خواهیم دانش علمی و هم سنتی را برای تقویت مراقبت‌های اولیه سلامت، بهبود پیامدهای سلامت و اطمینان از دسترسی همه مردم به خدمات در زمان‌های مناسب و مناسب‌ترین سطح خدمات، احترام به حقوق، نیازها و شأن و خودتعیینی را بکار بگیریم. ما به تحقیق و اشتراک‌گذاری دانش و تجربه، ظرفیت‌سازی و بهبود ارائه خدمات سلامت و مراقبت‌ها ادامه خواهیم داد.

منابع انسانی سلامت. ما کار شایسته و دستمزد مناسب برای متخصصان سلامت و سایر پرسنل کاری سلامت در سطح اولیه ارائه خدمات سلامت برای پاسخ‌دهی مؤثر به نیازهای سلامت مردم در یک زمینه چند رشته‌ای، ایجاد خواهیم کرد.

ما به سرمایه‌گذاری در آموزش، تعلیم، توسعه، حفظ و انگیزه نیروی کار مراقبت‌های اولیه سلامت با یک ترکیب مناسب مهارتی ادامه خواهیم داد. ما برای حفظ و قابل دسترس بودن نیروی کار مراقبت‌های اولیه سلامت در روستاها، مناطق دورافتاده و کم توسعه تلاش خواهیم کرد. ما ادعا می‌کنیم که مهاجرت کارکنان حوزه سلامت به خارج از کشور، نباید توانایی کشورها به‌خصوص کشورهای در حال توسعه را برای تحقق نیازهای جمعیت‌شان تضعیف کند.

تکنولوژی. ما از گسترش و توسعه دامنه خدمات مراقبت‌های سلامتی از طریق استفاده از داروهای باکیفیت، مطمئن، مؤثر و مقرون به صرفه شامل داروهای سنتی مناسب، واکسن، روش‌های تشخیص و سایر تکنولوژی‌ها حمایت می‌کنیم و قابلیت دسترسی به آن‌ها و استفاده منطقی و ایمن از آن‌ها و حفظ اطلاعات شخصی افراد را ارتقا خواهیم داد. ما دسترسی و استفاده منطقی و ایمن و عین محافظت از اطلاعات شخصی افراد را ارتقا خواهیم داد. با پیشرفت نظام‌های اطلاعاتی، قادر خواهیم بود داده‌های مناسب‌تر و با کیفیت‌تری را جمع‌آوری کنیم تا استمرار اطلاعات، نظام مراقبت بیماری‌ها، شفافیت، پاسخگویی و نظارت بر عملکرد بهتر نظام سلامت را ارتقا دهیم. ما از فناوری‌های مختلف برای بهبود دسترسی به مراقبت‌های سلامت، افزایش ارائه خدمات سلامت، بهبود کیفیت خدمات و ایمنی بیمار، افزایش بهره‌وری و هماهنگی در مراقبت استفاده خواهیم کرد. از طریق دیجیتالیزه کردن و سایر فناوری‌ها، ما افراد و جوامع را قادر خواهیم ساخت تا نیازهای سلامتی خود را شناسایی کنند، در برنامه‌ریزی و ارائه خدمات مشارکت کنند و در حفظ سلامت و رفاه خود نقش فعالی داشته باشند.

تأمین مالی. ما از همه کشورها می‌خواهیم برای بهبود وضعیت پیامدهای سلامت به سرمایه‌گذاری در مراقبت‌های اولیه سلامت ادامه دهند. ما به ناکارآمدی‌ها و نابرابری‌هایی که مردم را در معرض مشکلات مالی ناشی از استفاده از خدمات درمانی قرار می‌دهد برای اطمینان از تخصیص بهتر منابع برای سلامت، تأمین اعتبار کافی برای مراقبت‌های اولیه سلامت و نظام‌های بازپرداخت مناسب در جهت بهبود دسترسی و دستیابی به نتایج بهتر سلامتی خواهیم پرداخت. ما در جهت پایداری مالی، کارایی و تاب‌آوری نظام‌های سلامت، با تخصیص مناسب منابع به مراقبت‌های اولیه سلامت بر اساس بستر ملی تلاش خواهیم کرد. ما با ارائه دسترسی به خدمات مراقبت‌های اولیه سلامت با کیفیت در سرتاسر زنجیره مراقبت هیچ فردی را، از جمله افراد با شرایط آسیب‌پذیر و مناطق درگیر جنگ، نادیده نخواهیم گرفت.

۶

توانمندسازی افراد و جوامع

ما از مشارکت افراد، خانواده‌ها، جوامع و جامعه مدنی از طریق مشارکت آن‌ها در تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر بر سلامت حمایت می‌کنیم. ما سواد سلامت و کار برای برآورده کردن انتظارات افراد و جوامع برای کسب اطلاعات معتبر درباره سلامت را ارتقا خواهیم داد. ما از افراد در کسب دانش، مهارت‌ها و منابع مورد نیاز برای حفظ سلامت‌شان یا سلامت کسانی که از آن‌ها مراقبت می‌کنند با راهنمایی متخصصان حوزه سلامت، حمایت خواهیم کرد. ما همبستگی، اخلاق و حقوق بشر را محافظت کرده و ارتقا خواهیم داد. ما مالکیت عمومی را افزایش می‌دهیم و در پاسخگویی بخش‌های دولتی و خصوصی سهیم می‌شویم تا افراد بیشتری زندگی سالم‌تری در محیط‌های توانمند و سالم داشته باشند.

۷

هم راستا کردن حمایت ذینفعان برای سیاست‌ها، استراتژی‌ها و برنامه‌های ملی

ما از کلیه ذینفعان - متخصصان حوزه سلامت، دانشگاهیان، بیماران، جامعه مدنی، شرکای محلی و بین‌المللی، آژانس‌ها و صندوق‌ها، بخش خصوصی، سازمان‌های خیریه و دیگران می‌خواهیم - تا با سیاست‌های ملی، استراتژی‌ها و برنامه‌های مختلف در همه بخش‌ها، از جمله از طریق رویکردهای حساس به جنسیت، مردم-محور و انجام اقدامات مشترک برای ایجاد مراقبت‌های اولیه سلامت قوی‌تر و پایدار در جهت دستیابی به پوشش همگانی سلامت هم‌راستا شوند. حمایت ذینفعان می‌تواند کشورها را در جهت دسترسی به منابع انسانی، فن‌آوری، مالی و اطلاعات کافی برای مراقبت‌های اولیه سلامت کمک کند.

- در اجرای این بیانیه، کشورها و ذینفعان با روحیه مشارکت و همکاری مؤثر در توسعه، به اشتراک‌گذاری دانش و شیوه‌های خوب ضمن رعایت کامل حاکمیت ملی و حقوق انسانی با یکدیگر همکاری خواهند کرد. ما بر اساس این بیانیه، به همبستگی و هماهنگی بین دولت‌ها، سازمان جهانی بهداشت، صندوق کودکان سازمان ملل و سایر ذینفعان عمل خواهیم کرد؛
- همه مردم، کشورها و سازمان‌ها به حمایت از این جنبش تشویق می‌شوند؛
- کشورها به‌طور دوره‌ای، اجرای این بیانیه را در همکاری با ذینفعان مرور خواهند کرد؛
- ما با هم می‌توانیم سلامتی را برای همه بدست آوریم و هیچ کسی را در این راه تنها نگذاریم.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی مؤسسه فعالیت بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های دانشی بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ و با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت؛ مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات پردازد؛ از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شود و از این طریق مجریان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

این متن برگردان از نسخه انگلیسی می‌باشد که توسط مؤسسه ملی تحقیقات سلامت و دفتر روابط بین‌الملل وزارت بهداشت انجام شده است. لینک نسخه اصلی:

<https://www.who.int/docs/default-source/primary-health/declaration/gcphc-declaration.pdf>

ASTANA, KAZAKHSTAN
25-26 OCTOBER 2018
**GLOBAL
CONFERENCE
ON PRIMARY
HEALTH CARE**

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
دفتر روابط امور بین‌الملل

